

NVE
Konsesjonsavdelingen
Oslo

Folldal 30.04.2019

Høring av revisjonsdokument for regulering av Einunna, Fundinmagasinet mv.

Viser til brev høring av revisjonsdokument 17.01.19. Folldal fjellstyre ønsker å gi høringsuttalelse.

Folldal statsalmenning er berørt av høringen med reguleringsmagasinet Fundin og Einunna vassdraget som ligger i statsalmenningen. Folldal fjellstyre forvalter bruksrettene i statsalmenningen, setring og beite samt jakt og fiske i statsalmenningen.

Hovedformålet med revisjonen er å bedre miljø og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negativ virkning ved utbyggingen. Reguleringsmagasinet Fundin og regulering av vassdraget Einunna berører flere områder og brukergrupper. For fjellstyret gjelder dette i første rekke, villrein, minstevannføring i Einunna, setring og beite, fiske og friluftsliv.

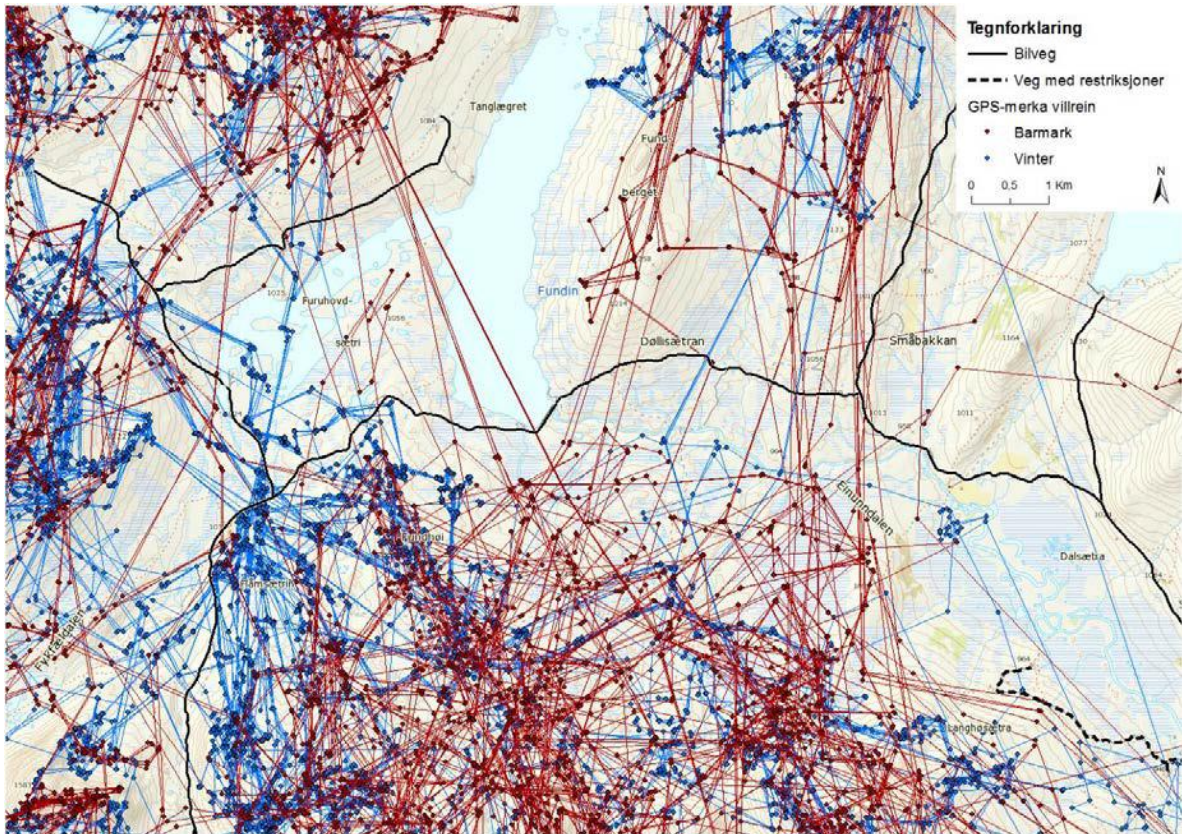
Villrein.

Folldal statsalmenning er viktig område for villreinstammen i Knutshø. Villreinstammen bruker store deler av statsalmenningen gjennom hele året. Neddemning av arealer og økt vannføring på vinteren har medført at gamle trekkveier er stengt og områder blir avskåret fra å være tilgjengelige arealer for villreinen. Arealbruksundersøkelsen for villrein i Knutshø viser dette godt. (NINA Rapport 1090: Villreinens arealbruk i Knutshø.)

Konkret går det på at Fundinmagasinet er en barriere for trekk, kun unntaksvis svømmer det flokker over og da kun på trekk fra sør til nord, ved det smale partiet v Furhovdsetra. Trekket øst –vest brukes ikke lenger.

Bilder: Spor etter villrein som forsøkte å krysse Einunna v Døllia 17.03.06. Foto: Fjelloppsynet.

NINA Rapport 1019.

Figur 67c. Oversikt over alle GPS-lokaliseringar av rein ved Fundindammen–Døllisetra.

Vintertapping medfører at Einunna går oppe flere km nedover Einunndalen. Dette er helt klart en barriere som stansar trekk på vinteren. Store områder blir ikkje tilgjengelig for villreinen på vinteren.

Bilder: Isforhold Einunna v Kløftebekken 12.04.17. Foto: Fjelloppsynet.

Bilde: Isforhold Einunna v Setalbekken 20.01.12. Foto: Fjelloppsynet.

I sum medfører dette at tilgjengelige arealer for villreinstammen blir sterkt redusert og en får en skjev områdebruk gjennom hele året, med de utfordringer dette medfører for lokal forvaltning. Follidal fjellstyre ser at enkelt områder blir veldig viktige for å opprettholde villrentrekk. Dette medfører at det må tas ekstra hensyn i våres forvaltning av områdene. Unngå uheldig tilrettelegging for ferdsel, løyper mm. Praktisere parkeringsforbud på strekninger mm. Dette igjen medfører, økt innsats og kostnader uten at det er kompenseres for dette. Inngrepet med reguleringen blir en annet sitt problem.

For å få et helhetlig bilde av effektene av utbyggingen for villreinstammen bør det gjennomføres undersøkelser for å finne de beste løsningene for å bedre miljø og naturforholdene og finne avbøtende tiltakene.

Minstevannføring Einunna.

Einunna går igjennom hele dalen og regulering av elva med lav minstevannføring og hyppige reguleringer påvirker på ulike måter. Minimal vannføring påvirker fisken og næringsdyr i elva på en uheldig måte. En mener å erfare at vannføringen i Einunna nå oftere blir regulert gjennom sommeren enn tidligere, med hyppigere reguleringer og flere perioder med lav vannstand. Fiskesesongen blir da sterkt berørt. Lav og uforutsigbar vannstand er uheldig for naturopplevelsen, fiske i Einunna og gir reduserte inntekter.

En annen effekt med minstevannføring på 0,3 m³/s er at beitedyr trekker ut i fra sine områder og det medfører ekstra arbeid gjennom tilsyn og sanking. For sau betyr dette at dyra trekker langt ut fra beiteområdet og må hentes/sankes i områder som ligger utenfor beiteområdet. Det er også eksempler på at sau kommer over på øyer i Einunna med lav vannstand men som ikke kommer tilbake til beiteområdet når vannstand igjen er høyere og det settes i gang arbeide med å hente/berge dyr med båt. Einunna fungerer ikke som beitegrense for sau når det er minstevannføring.

Dagens minstevannføring er 0,3m³/s noe som er minimal vassføring for de øvre deler av elva. Normalen for sommervannføring før utbygging ble oppgitt å veksle mellom 5 - 35 m³/s.

For å bedre miljø og naturforhold bør det sees nærmere på en økning i minstevannføring og jevnere vannføring som avbøtende tiltak.

Fisk.

Fundin magasinet har lite med naturlige gytebekker og årlig utsetting er nødvendig. Frem til nå ca 20.000 1-somrige. Arbeidet med stamfiske gjøres av fjellstyrets ansatte. Med kostnadsdekning fra regulanten gjennom avtale. Arbeidet med utsetting av fisken gjøres av de ansatte i Folldal fjellstyre og Oppdal bygdealmening uten kostnadsdekning fra regulanten.

Det er gjennomført fiskeribiologiske undersøkelser som bl.a. har vurdert endringer i utsetting til 2-somrige dette bør vurderes nøyere før en bestemmer endringer i utsettingspålegget. Et annet tema som bør sees på gjennom en fiskeundersøkelse, er bedring av naturlige gyteelver og bekker som i dag ikke er egnet for gyting og undersøkelser omkring harrbestand i Fundin,-tiltak for å redusere denne.

For Einunna-vassdraget er jevnere vannføring uten perioder med minstevannføring egnet tiltak. Dette vil gjøre elva mer attraktiv for alle brukergrupper og bedre forhold for fiske i hele vassdraget.

Arbeidet med fiskeundersøkelser for å bedre miljø og naturforholdene bør videreføres.

Infrastruktur.

Reguleringen krever tilsyn gjennom året, på våren blir det satt inn brøyterressurser slik at det er farbart gjennom Einunndalen inntil Fundindammen. Ferdsl på våren er ikke heldig ifh til dyrelivet som da er en i en kritisk fase og friluftslivet. Tidlig brøyting øker også presset for annen ferdsel. Muligheter for fjernstyring av tapping og registreringer for å unngå økt ferdsel bør vurderes.

Fundin dammen ble benyttet som massetak /steinbrudd for bygging av reguleringsdammen på Elgsjøen. Dette medførte økt støy og ferdsel gjennom flere sesonger. Skal Fund

inreguleringen benyttes som steinbrudd til andre reguleringer i fremtiden bør det utredes nærmere avbøtende tiltak for miljø og naturforhold.

Med hilsen
Folldal Fjellstyre

Odd Enget
Daglig leder/Fjelloppsyn

